

Zielona Góra 31.01.2020 r.

Wnioski z XVI edycji konferencji

„Energetyka przygraniczna Polski i Niemiec – świat energii jutra”

Konferencja odbyła się 7 listopada 2019 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim (Filia w Sulechowie)

Główny organizator konferencji: Lubuskie Towarzystwo na Rzecz Rozwoju Energetyki

1. Energetykę w Polsce czeka ogromne wyzwanie dotyczące transformacji, w szczególności podsektora wytwarzania. Mimo prowadzonych dyskusji związanych z projektem UE „Dekarbonizacja 2050”, nie są podejmowane istotne działania, które powinny zainicjować radykalną zmianę struktury wytwarzania energii. Jednocześnie, w ostatnim okresie czasu uruchomiono kilka węglowych bloków energetycznych, koniecznych do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Polski. Skalę problemów jakie stwarza transformacja energetyki przedstawiono w referacie dr inż. K. Freytaga na przykładzie działań podejmowanych w Łużycach, gdzie zgodnie z decyzjami rządu Niemiec, do roku 2038 mają zostać zlikwidowane kopalnie węgla brunatnego i elektrownie zasilane tym węglem. Działania obejmują zmianę struktury przemysłu, powstanie nowych branż, w których zatrudnienie znajdą zwalniani pracownicy kopalń i elektrowni, uruchomienie całego systemu szkoleń przekwalifikujących pracowników, aż po zmiany w społecznościach lokalnych. Wszystkie te wyzwania stoją przed Polską i mogą być zwielokrotnione, ponieważ energetyka węglowa wytwarza ok. 80% energii elektrycznej.
2. Problemem w Polsce, szczególnie w większych miastach jest smog. Głównym źródłem smogu jest emisja rozproszona z instalacji ogrzewania, w których spala się wszystko, co ma wartość opałową. W instalacjach tych piece z reguły nie spełniają aktualnie obowiązujących norm. Działania mające na celu eliminację szkodliwych emisji powinny być ujęte w gminnych Planach Gospodarki Niskoemisyjnej. Dotychczas środki wspomagające likwidację niskiej emisji są adresowane głównie na wymianę pieców pozaklasowych na piece klasy V lub zmianę medium grzewczego, co powoduje, że większość właścicieli domów jednorodzinnych wymienia piece węglowe na gazowe, zmniejszając tym samym emisję CO₂. Należy zauważyć, że ogrzewanie gazowe jest przeważnie stosowane w budownictwie indywidualnym w Niemczech.

3. Nowe zasady wspierania wysokosprawnej kogeneracji, przyjęte w ustawie z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, jak w swoim referacie przedstawił prof. Janusz Lewandowski, stwarzają lepsze warunki rozwoju tego podsektora. Przyjmując, że jednocześnie nastąpi rozwój sieci ciepłowniczych i zwiększą się możliwości przyłączenia do tej sieci odbiorców, którzy zlikwidują indywidualne ogrzewanie w instalacjach z piecami pozaklasowymi, działania takie będą zmierzały do likwidacji emisji rozproszonej i smogu. Z kolei przyjęcie ograniczonej jednostkowej emisji CO₂, uprawniającej do udziału w aukcjach, na poziomie 450 g/kWh wymusi rozwój układów kogeneracyjnych o technologiach gazowych, charakteryzujących się znacznie mniejszą emisją substancji szkodliwych dla zdrowia. Zapisy dotyczące dopuszczalnej emisji CO₂ należy uznać za pozytywne.
4. Kolejna nowelizacja ustawy o OZE stwarza warunki do rozwoju tych źródeł energii elektrycznej, ale efekty, co podkreślił w swoim referacie prof. Waldemar Kamrat, pojawią się z opóźnieniem, a wynika to z procedur dotyczących aukcji energii z OZE. Niestabilna sytuacja prawna w zakresie OZE spowodowała zahamowanie rozwoju OZE w ostatnim okresie czasu i zagrożenie spełnienia unijnego wymogu generacji 15% energii z OZE. Kolejne nowelizacje dają nadzieję na poprawę sytuacji, chociaż trudno przewidzieć końcowy efekt. Porównanie polskiej ustawy o OZE z niemiecką EEG, przedstawioną przez M. Behnke, prowadzi do wniosku, że oba akty prawne zmierzają do osiągnięcia tych samych celów. Jednak warto zauważyć, że obie ustawy, w wyniku kolejnych nowelizacji rozrosły się z początkowych kilkudziesięciu do stu kilkudziesięciu artykułów (EEG – 177 artykułów) oraz ponad dwustu (ustawa o OZE - 223 artykułów), nie wspominając o wynikających z ustawy rozporządzeniach, co skutkuje „przeregulowaniem” całej branży.
5. Uczestnicy Konferencji stoją na stanowisku, że istotnym warunkiem szybkiego rozwoju energetyki i jej transformacji jest opracowanie strategii rozwoju energetyki, wynikającej z „Polityki Energetycznej Polski 2040”, która powinna zostać możliwie szybko przyjęta przez Radę Ministrów RP.